

Mo Fjernvarme AS
Postboks 500 Vika
8601 MO I RANA

Statens forurensningstilsyn
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@sft.no
Internett: www.sft.no

Dato: 30.03.2007
Vår ref.: 2006/53 405.14
Deres ref.: AM22224292
Saksbehandler: Bente Rikheim, telefon: 22 57 36 01

Vedtak om godkjenning av rapport om kvotepliktige utslipp i 2006 og fastsettelse av gebyrsats

SFT kontrollerer og godkjenner den enkelte kvotepliktiges rapportering av CO₂-utslipp. SFT har gjennomgått den innsendte rapporten og finner å kunne legge innrapporterte utslippstall til grunn når kvoteplikten skal gjøres opp 1. mai. Mo Fjernvarme har i 2006 hatt et kvotepliktig utslipp på 2 095 tonn CO₂. Bedriften skal redegjøre nærmere om usikkerhet. Vedtaket om godkjenning av rapport, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet.

1. Sakens bakgrunn

Det vises til oversendelse av særskilt tillatelse til kvotepliktige utslipp av CO₂ og vedtak om tildeling av kvoter av 14.03.2005, seminar hos SFT 23.1.07, inspeksjonsrapport fra kontroll den 5.10.2005, rapport om kvotepliktige utslipp i 2006 datert 27.02 2007, SFTs varsel om suspensjon fra retten til å overføre kvoter og varsel om tvangsmulkt datert 19.3.07, bedriftens tilbakemelding på varselet datert 22.3.07 og senere korrespondanse.

Kvotepliktige virksomheter skal rapportere sine utslipp av CO₂ innen 1. mars året etter at utslippene fant sted. Dette følger av forskrift om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser av 23.12.04 (klimakvoteforskriften) § 2-1 og særskilt tillatelse til kvotepliktige utslipp punkt 3.

SFT kontrollerer og godkjenner den enkelte kvotepliktiges rapportering av CO₂-utslipp, se lov om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser av 17.12.04 (klimakvoteloven) § 17.

2. SFTs vurdering

a) Overholdelse av fristen for innlevering av utslippsrapport

Mo Fjernvarme sendte inn utslippsrapport for bedrifter med kvotepliktige utslipp av CO₂ den 27.2.07, som var innen fristen 1.03.07.

b) Vurdering av kvotepliktige data

Kvoteplikt

Kvoteplikten for Mo Fjernvarme er knyttet til bedriftens energiproduksjon. Det kvotepliktige utslippet er derfor rapportert i henhold til de generelle kravene i klimakvoteforskriften § 2-3 og de mer spesifikke kravene for energiproduksjon i § 2-4. For en nærmere presisering av kvotepliktens omfang vises det til vedtak om særskilt tillatelse til kvotepliktige utslipp av 14.3.2005.

Kilder

Bedriften har i 2005 hatt kvotepliktige utslipp fra forbrenning av CO-rik brenngass i fyrkjeler i fjernvarmeanlegget i Mo i Rana.

Metode for måling og beregning av utslipp

Det følger av klimakvoteforskriften vedlegg 1 punkt B.1.3.1 at ved frembringelse av aktivitetsdata for bestemmelse av CO₂-utslipp fra forbrenning av gass skal mengden forbrent gass bestemmes gjennom målinger av faktisk forbruk.

Det følger videre av klimakvoteforskriftens vedlegg 1 punkt B.1.3.2 at det skal benyttes en bedriftsspesifikk utslippsfaktor for den CO-rike gassen.

Ved rapportering av utslipp for 2005 rapporterte bedriften mengde CO og CO₂ i den CO-rike brenngassen som aktivitetsdata. I SFTs vedtak om godkjenning av utslippsrapporten for 2005 ble det påpekt at for 2006 skulle bedriften:

- rapportere aktivitetsdata som mengde forbrukt CO-rik gass, kvantifisere usikkerheten i aktivitetsdata og dokumentere gjennomsnittlig innhold av alle komponentene i gassen.
- beregne utslippsfaktoren som en sammensatt faktor ut fra både mengde CO og CO₂ i gassen, beskrive hvordan utslippsfaktoren er beregnet, dokumentere data brukt i beregningene og beskrive usikkerheten i beregnet utslippsfaktor.

Bedriften har i rapporten for 2006 beregnet og rapportert utslippet på tilsvarende måte som for 2005. Bedriftens årlige utslipp av CO₂ er beregnet fra analyser av andel CO og CO₂ i den CO-rike brenngassen. Utslipp av CO₂ fra CO er beregnet ut fra støkiometriske omregningsfaktor på 1,57 tonn CO₂/tonn CO.

Bedriften har også rapportert forbrukt mengde CO-rik brenngass som Nm³ tørr gass.

Vurdering av aktivitetsdata

Mo Fjernvarme har for 2006 rapportert om et forbruk av CO-rik brenngass på 1 231 694 Nm³ tørr gass. Målinger av gassforbruket gjennomføres av bedriften med måleblende. Det er oppgitt en måleusikkerhet i måleblenden ved optimal drift på +/- 2 %.

Registreringssystemet registrerer og lagrer forbrukt volum av CO-rik gass. All gassmåling blir kompensert for fuktighetsinnhold, temperatur og trykk. Det gjøres ikke tetthetsmålinger, og for 2006 er det benyttet en fast verdi for tetthet som er beregnet ut fra typisk kjemisk sammensetning av gassen. Gjennomsnittlig tetthet er satt til 1,25 kg/Nm³ med standardavvik på +/- 0,03. For beregning av mengde tørr gass som forbrennes antas det at gassen er mettet med fuktighet ved den aktuelle temperaturen.

Mo Fjernvarme har angitt usikkerheten i noen av elementene som er grunnlag for beregning av aktivitetsdata (mengde forbrent CO-rik brenngass). SFT vurderer at bedriftens rapportering på usikkerhet er mangelfull. Det er ikke dokumentert totalt usikkerhet i mengde aktivitetsdata (Nm³ tørr gass). Det er ikke levert tilstrekkelig dokumentasjon på de oppgitte data om usikkerhet. Eventuelle usikkerhetsbidrag fra bruk, drift og vedlikehold av måleutstyr er mangelfullt beskrevet.

Bedriften har ikke dokumentert at aktivitetsdata fremskaffes på en måte som tilfredsstillers klimavoteforskriftens krav til usikkerhet. SFT er derfor i tvil om usikkerheten i aktivitetsdata er på et akseptabelt nivå. For å tilfredsstillers klimavoteforskriftens krav må bedriften gjennomføre en usikkerhetsanalyse for å dokumentere usikkerheten, se punkt 5.

Ved vurderingen av om klimavoteforskriftens krav til usikkerhet er oppfylt vil det bli lagt vekt på EUs retningslinjer for overvåking og rapportering av utslipp vedtatt 29. januar med hjemmel i EUs kvotedirektiv 2003/87/EC. For virksomheter med totalt utslipp lavere enn 50 000 tonn/CO₂ pr år stiller EU krav om at aktivitetsdataene knyttet til forbrenning av gass skal bestemmes med en usikkerhet lavere enn 5 %. Ved vurdering av om det vil være nødvendig å gjennomføre tiltak for å redusere usikkerheten vil SFT også legge vekt på de reviderte retningslinjene for overvåking og rapportering som vil bli gjeldene i neste kvoteperiode (2008-2012), se punkt 4.

Utslippsfaktor

Brenngassen, som leveres av Rio Doce Manganese Norway (RDMN), inneholder CO, CO₂, N₂ og H₂. Det er ikke gjort vurderinger av om gassen inneholder andre komponenter som inneholder karbon og som vil bidra til CO₂-utslipp. CO-konsentrasjonen i gassen måles av Mo Industripark. Det er oppgitt en måleusikkerhet for beregning av CO i gassen på +/- 0,5 %. RDMN beregner mengde CO₂ i avgassene fra begge SiMn-ovnene, og beregner og rapporterer månedsmiddel for CO₂-innhold i den CO-rike brenngassen. Det er oppgitt en måleusikkerhet for beregning av CO₂ i gassen på +/- 1 %. CO- og CO₂-konsentrasjonen måles som vol-% tørr gass med Servomex-analysatorer.

Mo Fjernvarme har ikke rapportert utslippsfaktor for den CO-rike brenngassen, gitt som f.eks tonn CO₂/Nm³ tørr CO-rik brenngass. Bedriftens årlige utslipp av CO₂ er beregnet fra analyser av andel CO og CO₂ i den CO-rike brenngassen. Utslipp av CO₂ fra CO er beregnet ut fra støkiometriske omregningsfaktor på 1,57 tonn CO₂/tonn CO. SFT vurderer

de målinger som gjennomføres av sammensetningene av gassen som nødvendige for å fremskaffe en utslippsfaktor for gassen, men at de siste beregningene for å kunne rapportere en utslippsfaktor mangler.

Da det ikke er beregnet utslippsfaktor for CO-rik brenngass foreligger det heller ikke vurderinger av usikkerheten i utslippsfaktoren slik klimakvoteforskriften krever. Bedriften skal derfor beskrive en metode for fremskaffelse av utslippsfaktor for gassen, gitt som f.eks tonn CO₂/Nm³ tørr CO-rik brenngass, samt utarbeide en usikkerhetsanalyse som dokumenterer usikkerheten i utslippsfaktoren, se punkt 5. En slik analyse vil være nødvendig for å dokumentere om analysemetode, analysefrekvens og beregningsmetodikk er akseptabel for å fremskaffe utslippstall med tilstrekkelig nøyaktighet.

Kvotepliktige utslipp

Til tross for at SFT per i dag ikke har fullstendig dokumentasjon på usikkerheten i bedriftens datagrunnlag finner SFT å kunne legge bedriftens rapporterte data til grunn ved beregning av det kvotepliktige utslippet. Dette skyldes at vi i dag ikke har sikrere utslippstall å forholde oss til. Kvotepliktige utslipp fra Mo Fjernvarme beregnes ut fra ligningen oppgitt i klimakvoteforskriften vedlegg 1 pkt B.1.0 (1) for energiproduksjon med aktivitetsdata som mengde CO og CO₂ i gassen som forbrennes og utslippsfaktor som støkiometriske faktorer. Dette gir følgende kvotepliktige utslipp:

Kilde	Energivare	Aktivitetsdata	Utslippsfaktor	Kvotepliktig utslipp
Fyrkjel	CO-rik brenngass	1170,4 tonn CO	1,57 tonn CO ₂ /tonn CO	1 838 tonn CO ₂
	CO-rik brenngass	257 tonn CO ₂	1	257 tonn CO ₂
Sum				2 095 tonn CO₂

Det er lagt til grunn en oksidasjonsfaktor på 1.

c) Vurdering av kontrolldata

SFT har gjennomgått bedriftens innsendte kontrolldata. Med kontrolldata menes data knyttet til beregning av ikke kvotepliktige utslipp, slik som utslippsfaktorer og aktivitetsdata. Aktivitetsdata knyttet til ikke-kvotepliktige utslipp er forbrukt mengde av for eksempel farlig avfall, avfall det er betalt sluttbehandlingsavgift for, biomasse og CO₂-avgiftsbelagte energivarer. Utslippsfaktorer skal oppgis, unntatt for biomasse.

Bedriften har for 2006 rapportert om følgende utslipp av CO₂ som ikke er kvotepliktig:

Kilde	Energivare	Aktivitetsdata	Utslippsfaktor	Utslipp av CO ₂ som ikke er kvotepliktig
Fyrkjel	Lett fyringsolje	113 tonn	3,17 tonn CO ₂ /tonn olje	358 tonn CO ₂

SFT har ingen kommentarer til innsendte kontrolldata.

d) Vurdering av opplysninger om internkontroll

Det følger av klimavoteforskriften § 2-3 første ledd bokstav k) jf. andre ledd at første utslippsrapport skal inneholde kopi av etablerte prosedyrer og systemer relevant for frembringelse, arkivering og kvalitetssikring- og kontroll av de rapporterte utslippsdataene. Kravene til internkontroll følger av særskilt tillatelse til kvotepliktige utslipp av CO₂ datert 14.3.2005 pkt 2. Det er særlig fremhevet i den særskilte tillatelsen at internkontrollen skal sikre at rapporteringskravene i klimavoteforskriften kapittel 2 blir overholdt.

SFT vurderer at bedriften må gjennomføre endringer i sine prosedyrer for beregning og rapportering av kvotepliktig utslipp slik at:

- Aktivitetsdata rapporteres som mengde forbrent CO-rik brenngass
- Usikkerhet i aktivitetsdata bestemmes kvantitativt
- Utslippsfaktor for CO-rik brenngass beregnes og rapporteres
- Usikkerhet i utslippsfaktor angis.

Bedriften skal sende inn reviderte og eventuelt nye prosedyrer for rapportering av kvotepliktige utslipp ved neste års rapportering eller i forbindelse med søknad om endret utslippstillatelse for neste kvoteperiode (2008-2012), se punkt 4.

SFT kan foreta en mer detaljert oppfølging av internkontrollsystemet på en eventuell inspeksjon.

3. Vedtak om godkjenning av kvotepliktige utslipp

SFT har gjennomgått den innsendte rapporten og finner å kunne legge innrapporterte utslippstall til grunn når kvoteplikten skal gjøres opp 1. mai. Bedriften har hatt et kvotepliktig utslipp på 2 095 tonn CO₂ i 2006. Vedtaket om godkjenning av rapport om kvotepliktige utslipp er hjemlet i klimavoteloven § 17 første ledd.

4. Informasjon om neste kvoteperiode (2008-2012)

Det gjøres oppmerksom på at Regjeringen 15. mars sendte ut høringsnotat om det norske kvotesystemet for perioden 2008-2012. I forbindelse med at kvotesystemet er foreslått utvidet til også å omfatte utslippskilder som i dag er belagt med CO₂ avgift og i og med at EUs retningslinjer for overvåking og rapportering av utslipp på enkelte punkter endres med virkning for neste periode, vil det være behov for å gjennomgå og eventuelt foreta endringer i eksisterende tillatelser til kvotepliktige utslipp. Gjennomgangen av tillatelsene må sees i sammenheng med behovet for å revidere reglene i klimavoteforskriften for å sikre at de norske kravene til overvåking og rapportering av kvotepliktige utslipp samsvarer med EUs tilsvarende krav. SFT vil komme tilbake med mer informasjon om denne prosessen på et senere tidspunkt.

SFT vil allerede nå gjøre oppmerksom på at bedriften i forbindelse med oppdatering av utslippstillatelse for neste kvoteperiode (2008-2012) må forberede seg på å sende inn reviderte og eventuelt nye prosedyrer for rapportering av kvotepliktige utslipp i henhold til klimavoteforskriften.

5. Oppfølging av påpekte forhold

Metode for beregning av utslippsfaktor

For å tilfredsstillere klimakvoteforskriftens krav skal bedriften så snart som mulig og senest innen 15.8.07 sende SFT en beskrivelse av metode for beregning av utslippsfaktor, gitt som f.eks tonn CO₂/Nm³ tørr CO-rik brenngass. Bedriften kan benytte andre referansebetingelser (tonn eller m³, trykk, temperatur og fuktighet) dersom det er ønskelig, men det må benyttes samme referansebetingelser for utslippsfaktor og aktivitetsdata (mengde CO-rik brenngass).

Usikkerhet

For å tilfredsstillere klimakvoteforskriftens krav til rapportering av usikkerhet skal bedriften redegjøre nærmere for usikkerheten i forbrukt mengde gass som rapporteres og utslippsfaktor for CO-rik brenngass.

Bedriften skal gjennomføre en usikkerhetsanalyse som dokumenterer usikkerheten i aktivitetsdata og usikkerheten i utslippsfaktor. Usikkerhetsanalysen skal gjennomføres i henhold til nasjonalt og internasjonalt anerkjente metoder, jf metoder beskrevet i "Guide to the Expression of Uncertainty in Measurement" (GUM). En innføring i metoder for beregning av måleusikkerhet ble også gitt på SFTs seminar 23.1.07, og presentasjonen fra seminaret kan lastes ned fra www.sft.no.

For å tilfredsstillere klimakvoteforskriftens krav må bedriften utarbeide et fullstendig usikkerhetsbudsjett. Budsjettet skal dokumentere usikkerheten i alle størrelser som inngår i beregning av aktivitetsdata og utslippsfaktor. De ulike usikkerhetselementenes bidrag til den totale usikkerheten skal fremgå slik at de mest effektive tiltakene for å redusere usikkerheten kan identifiseres. Usikkerhetsbudsjettet skal også omfatte bidrag fra bruk, drift og vedlikehold av måleutstyr og beregningsmetodikk. Usikkerhetsbudsjettet skal som minimum vise utvidet relativ usikkerhet (95 % konfidensintervall), og være beregnet i henhold til nasjonalt og internasjonalt anerkjente metoder. Dersom bedriften ikke har tilstrekkelig kompetanse til selv å utarbeide usikkerhetsbudsjett i henhold metoder beskrevet i GUM, skal bedriften benytte en uavhengig tredjepart. Vi vil imidlertid understreke viktigheten av at bedriften opparbeider nødvendig kompetanse med hensyn til metoder for usikkerhetsberegninger og forståelse for de ulike usikkerhetselementenes bidrag til den totale usikkerheten.

Det skal også beskrives hvordan manglende målinger av andre karbonholdige stoffer enn CO og CO₂ i brenngassen påvirker usikkerheten i utslippsfaktoren.

SFT vil benytte resultatet av usikkerhetsberegningene til å vurdere om bedriften oppfyller de begrensninger til akseptabel usikkerhet som blir gjeldene i neste kvoteperiode samt eventuelt pålegge tiltak for å redusere usikkerheten i inneværende kvoteperiode.

Redegjørelsen med usikkerhetsbudsjett skal sendes SFT så snart som mulig. Dersom SFT ikke mottar en redegjørelse som tilfredsstillere klimakvoteforskriftens krav innen 15.8.07 vil SFT vurdere å fatte vedtak om tvangsmulkt. Dersom virksomheten mener at det ikke

lar seg gjøre å sende inn redegjørelse innen fristen, skal det redegjøres for årsaken. En eventuell tvangsmulkt vil være i form av en dagsmulkt pålydende kr 2 500,- pr dag, og vil bli vedtatt med hjemmel i klimakvoteloven § 20. Dette varslet er gitt i henhold til forvaltningslovens § 16.

Ved at SFT følger opp de ovenfor nevnte forhold nå vil dette lette prosessen med å gjennomgå eksisterende tillatelser før neste periode for å sikre at kravene til overvåkning og rapportering samsvarer med EUs tilsvarende krav, se punkt 4, samt gi bedriften tid til gjennomføring av eventuelle tiltak før neste kvoteperiode. I forbindelse med disse vurderingene vil det være nyttig om bedriften også redegjøre for usikkerheten i aktivitetsdata og utslippsfaktor dersom utslippet beregnes samlet for alle de kvotepliktige virksomhetene i Mo Industripark. Dersom en slik redegjørelse foreligger vil SFT kunne vurdere om det er akseptabelt å gjennomføre tiltak for å redusere usikkerheten i målinger av den samlede strømmen av CO-rik brenngass i stedet for å gjennomføre eventuelle tiltak hos den enkelte kvotepliktige virksomhet. For at SFT skal kunne foreta en slik vurdering, må bedriften også sammenligne kostnadene for å redusere usikkerheten i aktivitetsdata og utslippsfaktor for egen virksomhet opp mot kostnadene for å redusere usikkerheten i aktivitetsdata og utslippsfaktor for den samlede gasstrømmen som forbrennes av de kvotepliktige virksomhetene i Mo Industripark.

6. Informasjon om oppgjør av kvoteplikten

Alle kvotepliktige virksomheter skal innen 1. mai overføre det antall kvoter som svarer til virksomhetens kvotepliktige utslipp i 2006 til Statens oppgjørskonto i kvoteregisteret, jf. § 13 i klimakvoteloven. For Mo Fjernvarme innebærer dette at 2 095 kvoter skal overføres fra bedriftens brukerkonto i kvoteregisteret til Statens oppgjørskonto.

Overføringen skjer ved at bedriften fyller ut og sender SFT skjemaet "Overføring av kvoter". Skjemaet skal sendes per brev eller telefaks. Skjemaet er tilgjengelig på SFTs nettsted:

http://www.sft.no/seksjonsartikkel_39625.aspx

På denne nettsiden finnes også annen nyttig informasjon om det norske kvotehandelssystemet.

7. Gebyr

SFTs behandling og godkjenning av utslippsrapporten er omfattet av en gebyrordning, jf. §5-5 i klimakvoteforskriften. Basert på SFTs ressursbruk i forbindelse med behandling og godkjenning av rapporten er det fastsatt en gebyrsats etter lav gebyrklasse. Bedriften skal derfor betale et gebyr på kr. 17 000,-, jf. vedlagte faktura.

8. Klage

Vedtaket om godkjenning av rapport, samt fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den

eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til SFT.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at godkjenningen av den kvotepliktige utslippsrapporten ikke skal legges til grunn ved oppgjør av kvoteplikten 1. mai.

Opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil SFT kunne gi på forespørsel.

9. Oppsummering

SFT godkjenner Mo Fjernvarme sin rapport om kvotepliktige utslipp i 2006. Vedtaket er hjemlet i klimakvoteloven § 17 første ledd.

Bedriften skal så snart som mulig, og senest innen 15.8.07, sende SFT en redegjørelse som dokumenterer usikkerheten i aktivitetsdata og utslippsfaktor. Redegjørelsen skal inneholde et fullstendig usikkerhetsbudsjett som synliggjør de ulike faktorenes bidrag til den totale usikkerheten. Usikkerhetsbudsjettet skal fremkomme ved bruk av anerkjente metoder.

Bedriften skal ved neste års rapportering:

- rapportere aktivitetsdata som mengde forbruk av CO-rik brenngass.
- beregne utslippsfaktoren som en sammensatt faktor ut fra både mengde CO og CO₂ i gassen. Det skal gis en dokumentasjon av data som er brukt i beregningene.

Bedriften ilegges et gebyr på kr. 17 000,- for godkjenning av rapporten.

Vedtaket om godkjenning av rapport og fastsettelse av gebyrsats kan påklages til Miljøverndepartementet.

Med hilsen

Harald Sørby (e.f.)
seksjonssjef

Bente Rikheim
overingeniør

Vedlegg:

Faktura med gebyr for godkjenning av rapport

Kopi til:

Fylkemannen i Nordland
Rana kommune